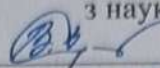

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

 Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ
« 29 » 08 2025 р.

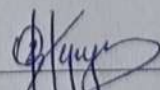

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація
Освітній ступінь	магістр
Курс навчання	V (денна форма здобуття вищої освіти) VI (заочна форма здобуття вищої освіти)
Факультет	медико-фармацевтичний
Кафедра	фармації

Схвалено на засідання кафедри фармації
« 25 » серпня 2025 року (протокол № 1)

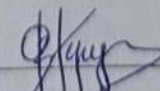
Завідувач кафедри

Олег ГЕРУШ

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін фармацевтичного профілю
« 27 » серпня 2025 року (протокол № 1)

Голова предметної методичної комісії

Олег ГЕРУШ

Чернівці – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	фармації
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Басараба Роксолана Юріївна – доц. закладу вищої освіти кафедри фармації, кандидат фармацевтичних наук basaraba@bsmu.edu.ua Геруш Валерія Валеріївна - асистент кафедри sydor.valery@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/farmatsiyi/
Веб-сайт кафедри	http://pharmak.bsmu.edu.ua/
E-mail	pharmacy@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Целана, 9
Контактний телефон	+38 (0372) 55-92-89

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова	
Кількість кредитів	3	
Загальна кількість годин	90	
Лекції	10	4
Практичні заняття	30	10
Самостійна робота	50	76
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль	

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Соціальна фармація — це прикладна наука, яка досліджує взаємозв'язок соціальних та фармацевтичних аспектів діяльності, зокрема в умовах ринку. Вона розглядає соціальні відносини, що виникають у сфері фармацевтичної діяльності, а також включає такі напрямки, як фармацевтична опіка та забезпечення доступності ліків для різних верств населення.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу – <https://cutt.ly/ArUqCMFh>;
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу – <https://cutt.ly/yrUqVPvn>;
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять – <https://cutt.ly/jrUqBS36>;
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти – <https://cutt.ly/3rUqMAbV>;
- Кодекс академічної доброчесності – <https://cutt.ly/FrUq1ljK>;
- Положення про запобігання академічному плагіату – <https://cutt.ly/MrUq6QAt>;
- Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти вибіркового дисциплін – <https://cutt.ly/srUwo6Ci>;
- Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти – <https://cutt.ly/SrUwp1ie>;
- Правила поведінки здобувачів освіти – <https://cutt.ly/ErUq72rZ>;
- Правила внутрішнього трудового розпорядку – <https://cutt.ly/UrUwiACe>.

4.2 Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету та правил поведінки здобувачів освіти, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та співробітниками кафедр, закладів охорони здоров'я тощо;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4 Політика щодо відвідування занять здобувачами освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5 Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Організація та економіка фармації	клінічна фармація та фармацевтична опіка
Фармацевтичне право та законодавство	фармакотерапія з фармакокінетикою
Фармацевтичний менеджмент та маркетинг	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1 Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фармацевтів системні знання про соціальні та соціально-економічні аспекти фармацевтичної діяльності, сформувати професійні навички та розуміння ролі фармацевтів у забезпеченні доступності ліків для населення, а також їхньої ролі в системі охорони здоров'я.

6.2 Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення дисципліни є вивчення та оптимізація соціальних аспектів фармацевтичної діяльності, забезпечення доступності лікарських засобів для населення, покращення якості фармацевтичної опіки, а також дослідження ринку ліків та вдосконалення системи охорони здоров'я.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1 Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та критично осмислювати й вирішувати практичні проблеми у професійній фармацевтичній та/або дослідницько-інноваційній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально- економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та їх обґрунтованість до фахової та нефармової аудиторії

7.2 Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02. Знання та розуміння предметної області; розуміння професійної діяльності.

7.3 Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК04. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК13. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

ПРН 01. Мати та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків.

ПРН 03. Мати спеціалізовані знання та уміння/навички для розв'язання професійних проблем і задач, у тому числі з метою подальшого розвитку знань та процедур у сфері фармації.

ПРН 09. Формулювати, аргументувати, зрозуміло і конкретно доносити до фахівців і нефахівців, у тому числі до здобувачів вищої освіти інформацію, що базується на власних знаннях та професійному досвіді, основних тенденціях розвитку світової фармації та дотичних галузей.

ПРН 18. Використовувати дані аналізу соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

8.1 Знати:

- основні принципи кредитування аптек.
- функції та принципи медичного страхування;
- типи моделей охорони здоров'я та медичного страхування;
- основи соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами;
- соціальні аспекти створення, державної реєстрації та впровадження лікарських засобів у виробництво;
- підходи до впровадження медичного страхування населення в Україні;
- особливості безкоштовного та пільгового відпуску лікарських засобів соціально незахищеним групам населення в Україні
- державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників;
- законодавчі вимоги до інформації та реклами лікарських засобів та супутніх аптечних товарів;
- напрями підвищення соціальної привабливості аптечного закладу в сучасних умовах.

8.2 Уміти:

- документально оформляти надходження та реалізацію товарів;
- заповнювати документацію з обліку праці й заробітної плати;
- визначати дні запасу товару, складати замовлення;
- розраховувати норматив товарних запасів;
- аналізувати та планувати витрати обігу;
- розраховувати прибуток та рентабельність діяльності підприємства;
- формувати роздрібні ціни на ГЛЗ та вироби медичного призначення;
- планувати діяльність аптеки та структурних підрозділів.

8.3 Демонструвати:

- узагальнювати положення нормативних документів, що стосуються соціальних аспектів діяльності фармацевтичних підприємств;
- моделювати різні підходи до ціноутворення на лікарські засоби;
- застосовувати комп'ютерні технології в усіх аспектах фармацевтичної діяльності; формувати пакет «соціальної привабливості» аптечного закладу

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС, 90годин, у т.ч.:
- лекції – 10 годин, практичні заняття – 30 годин, самостійна робота – 50 годин (денна форма)
 - лекції – 4 години, практичні заняття – 10 годин, самостійна робота – 76 години (заочна форма)

ЗАЛІК. СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ

Конкретні цілі:

- вивчити соціальні аспекти лікарського забезпечення населення, аналізувати доступність, якість та раціональне застосування лікарських засобів;
- розуміти вплив соціально-фармацевтичних досліджень, застосування методів маркетингу;
- уміти ефективно взаємодіяти з пацієнтами різних соціальних груп, сприяти підвищенню їхньої прихильності до лікування;
- опановувати принципи фармацевтичної етики та деонтології;
- розвивати навички професійної поведінки, комунікації з пацієнтами та колегами.

Тема 1-2. Теоретичні основи формування соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами. Цілі, цінності, пріоритети, ключові функції, стратегії, проблеми та завдання системи охорони здоров'я України в сучасних умовах. Особливості фінансування системи охорони здоров'я. Концепція розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України. Складові оцінки якості медичної і фармацевтичної допомоги. Становлення та розвиток соціальної фармації.

Тема 3. Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення. Державні гарантії у галузі забезпечення ліками окремих соціально важливих нозологій, соціально небезпечних та орфанних захворювань, незахищених верств населення. Система державних закупівель лікарських засобів, виробів медичного призначення та технічних засобів реабілітації в Україні. Порядок фінансування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань. Здійснення фармацевтичного забезпечення державних, комунальних та приватних лікувально-профілактичних закладів. Референтне ціноутворення під час державних закупівель. Особливості встановлення роздрібної вартості на лікарські засоби, вироби медичного призначення, супутні аптечні товари при різних формах відпуску. Основні положення нормативної бази урядової програми «Доступні ліки». Особливості виписування та обліку електронних рецептів. Механізм реімбурсації аптекам коштів за відпущені лікарські засоби.

Тема 4. Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників. Нормативно-правове регулювання дотримання професійних прав та забезпечення пільг для фармацевтичних працівників. Державні соціальні гарантії у сфері доходів населення. Критерії встановлення розміру посадових окладів адміністративно-управлінського і фармацевтичного персоналу аптечних закладів. Порядок нарахування різних видів виплат: заробітної плати, за роботу у святкові дні, за понаднормову працю, сумісництво, керівництво виробничою практикою, допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю та ін. Порядок нарахування, утримання та сплати обов'язкових відрахувань з доходів фізичних осіб. Особливості застосування податкової соціальної пільги. Податкова знижка.

Тема 5. Медичне страхування як складова соціальної політики держави. Механізм формування ефективної системи соціально-економічних відносин у суспільстві. Форми та функції медичного страхування. Підходи до впровадження медичного страхування населення в Україні. Нормативно-правове забезпечення медичного страхування населення. Гарантований рівень медичних послуг. Державна страхова медицина. Формулярна система. Механізм рефундації коштів аптекам за відпущені лікарські засоби.

Тема 6 Соціальна відповідальність у професійній діяльності фахівців фармації. Тенденції розвитку концепції соціальної відповідальності та її місце в управлінській системі. Обґрунтування соціальної відповідальності у фармації на особистісному рівні. Концептуальні положення та методологія формування соціальної відповідальності фахівців фармації. Особливості надання фармацевтичної допомоги окремим категоріям хворих (пацієнтам онкологічного профілю, паліативним хворим, хворим на рідкісні захворювання, геріатричним пацієнтам та ін.).

Тема 7 Управління якістю фармацевтичного забезпечення. Система державних закупівель лікарських засобів, виробів медичного призначення та технічних засобів реабілітації в Україні. Порядок фінансування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань. Здійснення фармацевтичного забезпечення державних, комунальних та приватних лікувально-профілактичних закладів. Особливості встановлення роздрібної вартості на лікарські засоби, вироби медичного призначення, супутні аптечні товари при різних формах відпуску. Порівняльний аналіз фармацевтичного забезпечення пільгових категорій населення в Україні та за кордоном. Волонтерська та гуманітарна допомога.

Тема 8-9 Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога. Підвищення грамотності населення у питаннях здоров'я як один з ключових елементів міжнародної стратегії ВООЗ. Фармацевтичні аспекти збереження здоров'я та популяризації здорового способу життя. Соціальне значення фармацевтичної профілактики. Роль фармацевтичної опіки при відпуску з аптек лікарських засобів, медичних виробів та супутніх товарів аптечного асортименту. Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка. Безрецептурні лікарські засоби в реалізації концепції відповідального самолікування. Переваги і недоліки вільного доступу до інформації про застосування лікарських засобів широкого кола споживачів.

Тема 10. Соціальний маркетинг в умовах сучасного фармацевтичного ринку. Взаємозв'язок суб'єктів фармацевтичного ринку України. Характеристика вітчизняних виробників лікарських засобів та аналіз обсягів їх виробництва. Порівняння сучасних методів аналізу товарної кон'юнктури ринку лікарських засобів. Порівняння сучасних методів аналізу цінової кон'юнктури ринку лікарських засобів. Застосування комп'ютерних технологій для аналізу ринку. Методи фармакоекономічного аналізу схем фармакотерапії. Вплив соціальнокультурних факторів макросередовища на маркетингові програми фармацевтичних фірм.

Тема 11. Соціальна роль менеджменту у фармацевтичних організаціях. Зміна парадигми управлінських рішень в XXI столітті. Роль застосування сучасних інформаційних технологій у всіх аспектах діяльності фармацевтичних організацій. Використання комп'ютерних технологій для пошуку інформації про лікарські засоби, про наявність препаратів на ринку, для співпраці з постачальниками та замовлення товару, для обліку поступлення і розходу товару, звітності, зв'язку з контролюючими органами та ін. Переваги і недоліки вільного доступу до інформації про застосування лікарських засобів широкого кола споживачів.

Тема 12. Соціально-фармацевтичні аспекти у наданні фармацевтичної допомоги окремим категоріям хворих. Особливості надання фармацевтичної допомоги окремим категоріям хворих (пацієнтам онкологічного профілю, паліативним хворим, хворим на рідкісні захворювання). Ключові проблеми немедикаментозного застосування ліків та напрями їх подальшого вирішення. Соціальна роль провізора у недопущенні відпуску ліків з метою немедичного використання. Соціальна небезпека при немедичному використанні допінгу в спорті.

Тема 13. Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка. Безрецептурні лікарські засоби в реалізації концепції відповідального самолікування. Застосування фармацевтичної опіки при відпуску з аптек лікарських засобів, медичних виробів та супутніх товарів аптечного асортименту. Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка. Безрецептурні лікарські засоби в реалізації концепції відповідального самолікування. Інформаційно-рекламне забезпечення відпуску з аптек лікарських засобів та інших товарів. Дотримання законодавчих вимог до реклами лікарських засобів та інших товарів.

Тема 14 Соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу. Особливості місії суб'єктів фармацевтичного бізнесу. Дотримання вимог законодавства та чесної конкуренції на ринку. Підвищення соціальної привабливості аптечного закладу в сучасних умовах. Розробка пакету соціальних ініціатив для аптечного закладу: механізм надання знижок окремим категоріям населення, картки постійних клієнтів, програми лояльності, накопичувальні бонуси та ін. Участь фармацевтичних підприємств у благодійних і гуманітарних проектах.

Тема 15 Роль фармацевтичного працівника на сучасному етапі розвитку фармації в Україні. Залік. Зміни економічного, політичного та соціального становища в Україні, які відбуваються останнім часом, вимагають кардинальних змін у практичній фармації і, відповідно, у фармацевтичній освіті й науці. У зв'язку із цим роль фармацевтичного працівника у системі безпечного і раціонального використання ліків розширилася й суттєво змінилася. Для ефективного виконання своїх обов'язків фармацевт повинен бути належним чином підготовлений до контакту з пацієнтом, враховуючи його поведінку та психологію. Розуміння соціоповедінкових аспектів в процесі лікування є важливим для досягнення оптимальних клінічних та гуманістичних результатів від фармакотерапії.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Усього	Денна форма				Усього	Заочна форма			
		у тому числі					у тому числі			
		Аудиторні		С.р.	Інд.		Аудиторні		С.р.	Інд.
		Л	П				Л	П		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ЗАЛІК «СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ»										
1-2. Теоретичні основи формування соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами.	14	2	4	8		15	1	2	12	
3. Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами	3	1	2							

медичного призначення										
4. Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників	3	1	2			3	1	2		
5. Медичне страхування як складова соціальної політики держави.	2		2			6			6	
6. Соціальна відповідальність у професійній діяльності фахівців фармації	11	1	2	8		7		1	6	
7. Управління якістю фармацевтичного забезпечення.	7	1	2	4		7		1	6	
8-9. Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога	11	1	2	8		15	1	2	12	
10. Соціальний маркетинг в умовах сучасного фармацевтичного ринку.	7	1	2	4		6			6	
11. Соціальна роль менеджменту у фармацевтичних організаціях.	6		2	4		6			6	
12. Соціально-фармацевтичні аспекти у наданні фармацевтичної допомоги окремим категоріям хворих	6	2	2	4		9	1	2	8	
13. Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка. Безрецептурні лікарські засоби в реалізації концепції відповідального самолікування.	6		2	4		8			8	
14. Соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу	4			2		2			2	
15. Роль фармацевтичного працівника на сучасному етапі розвитку фармації в Україні. Залік	4			2		4			2	
Індивідуальна робота										
УСЬОГО ГОДИН	90	10	30	50		90	4	10	76	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

ДЕННА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ		
№ п/п	Назва теми	К-сть годин
ЗАЛІК «СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ»		
1.	Теоретичні основи формування соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами. Сучасний стан та перспективи розвитку фармацевтичної галузі України	2
2.	Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення	2

3.	Медичне страхування як складова соціальної політики держави та механізм формування ефективної системи соціально-економічних відносин у суспільстві.	2
4.	Соціальний маркетинг в умовах сучасного фармацевтичного ринку.	2
5.	Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка. Безрецептурні лікарські засоби в реалізації концепції відповідального самолікування.	2
Всього:		10
ЗАОЧНА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ		
№ п/п	Назва теми	К-сть годин
ЗАЛІК «СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ»		
1.	Теоретичні основи формування соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами. Сучасний стан та перспективи розвитку фармацевтичної галузі України. Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення	2
2.	Медичне страхування як складова соціальної політики держави та механізм формування ефективної системи соціально-економічних відносин у суспільстві. Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка. Безрецептурні лікарські засоби в реалізації концепції відповідального самолікування	2
Всього:		4

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ДЕННА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ		
№ п/п	Назва теми	К-сть годин
ЗАЛІК «СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ»		
1.	Теоретичні основи формування соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами	2
2.	Теоретичні основи формування соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами	2
3.	Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення	2
4.	Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників	2
5.	Медичне страхування як складова соціальної політики держави.	2
6.	Соціальна відповідальність у професійній діяльності фахівців фармації	2
7.	Управління якістю фармацевтичного забезпечення	2
8.	Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога	2
9.	Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога	
10.	Соціальний маркетинг в умовах сучасного фармацевтичного ринку.	2
11.	Соціальна роль менеджменту у фармацевтичних організаціях.	2
12.	Соціально-фармацевтичні аспекти у наданні фармацевтичної допомоги окремим категоріям хворих	2
13.	Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка. Безрецептурні лікарські засоби в реалізації концепції відповідального самолікування.	2

14.	Соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу	2
15	Роль фармацевтичного працівника на сучасному етапі розвитку фармації в Україні. Залік	2
Всього:		30
ЗАОЧНА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ		
№ п/п	Назва теми	К-сть годин
ЗАЛІК «СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ»		
1.	Теоретичні основи формування соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами.	2
2	Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення. Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників	2
3	Медичне страхування як складова соціальної політики держави. Соціальна відповідальність у професійній діяльності фахівців фармації	2
4.	Управління якістю фармацевтичного забезпечення. Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога.	2
5.	Соціальний маркетинг в умовах сучасного фармацевтичного ринку. Соціальна роль менеджменту у фармацевтичних організаціях. Роль фармацевтичного працівника на сучасному етапі розвитку фармації в Україні. Залік	2
Всього:		10

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
ЗАЛІК «СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ»			
1.	Порівняльний аналіз основних положень світових наукових шкіл з проблем формування соціально-ефективної моделі надання фармацевтичної допомоги населенню.	4	6
2	Концепція відповідального самолікування. Фармацевтична опіка	4	6
3	Міжнародний досвід примусового ліцензування (реєстрації) запатентованих ЛЗ, як правового механізму забезпечення урядом держави доступності ліків для соціально небезпечних захворювань.	4	8
4	Ретроспектива становлення систем медичного страхування в країнах СНД. Досвід формування законодавчої бази з впровадження та функціонування медичного страхування в Україні.	4	8
5	Роль фармацевтичного працівника на сучасному етапі розвитку фармації в Україні	4	8
6	Сучасні інформаційні системи та інформатизація охорони здоров'я	6	8
7	Світовий досвід реформування охорони здоров'я і фармації. Грамотність у питаннях здоров'я як один з ключових елементів міжнародної стратегії в охороні здоров'я	6	8
8	Соціально-ефективні механізми забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню	6	8
9	Раціональна фармакотерапія, як головний елемент ефективного та безпечного фармацевтичного забезпечення	6	8

10	Поняття і сутність моралі, етики, деонтології	6	8
	Всього:	50	76

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ (денна та заочна форми здобуття вищої освіти)

1. Виступи на науковому студентському гуртку.
2. Участь у наукових конференціях.
3. Публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичних наукових виданнях (журнали, збірники наукових праць).
4. Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, муляжі, наочне приладдя, схеми практичних занять).

15. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Підготувати таблицю: «Соціально-фармацевтичні напрямки дослідження».
2. Проаналізуйте роль соціальної фармації у забезпеченні якості фармацевтичної допомоги населенню.
3. Підготувати повідомлення на тему: «Соціальні аспекти лікарського забезпечення населення».
4. Підготувати повідомлення на тему: «Права пацієнтів і фармацевтичного працівника».
5. Підготувати повідомлення на тему: «Соціальна відповідальність фармацевта».
6. Розробити анкету (5-7 запитань) для соціологічного опитування пацієнтів про задоволеність фармацевтичною допомогою в аптеках вашого регіону.
7. Підготувати міні-презентацію на тему: «Етичні проблеми в сучасній фармації».
8. Підготувати міні-презентацію на тему: «Роль фармацевта у формуванні культури споживання лікарських засобів».
9. Знайти та проаналізувати один приклад порушення етичних норм у фармацевтичній практиці (з медіа, літератури або власного досвіду). Описати наслідки та правильну етичну поведінку у цій ситуації.
10. Опрацювати нормативно-правові документи (Конституцію України, Закон України «Про лікарські засоби», Етичний Кодекс фармацевтичного працівника).
11. Створити пам'ятку для пацієнта «Ваші права в аптеці» (у формі короткого інформаційного буклета).

16. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

16.1. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах (латинська мова, медична фізика, неорганічна хімія, тощо), що проводиться методом фронтального усного опитування, або написання контрольних робіт, для чого використовуються питання для контрольних робіт.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою усного фронтального опитування, вирішування тестових завдань різного ступеня важкості, розв'язування типових та нетипових ситуаційних задач, а також під час перевірки правильності виконання лабораторно-дослідницьких завдань.

Проміжний контроль знань студентів проводиться під час проведення підсумкових

контрольних робіт під час останнього заняття.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності здобувача вищої освіти

Оцінка «*відмінно*» - має глибокі та системні знання програмного матеріалу. Дас грамотні, чіткі та логічні відповіді на всі поставлені запитання. Правильно приймає рішення при розв'язанні практичних завдань будь-якого рівня складності. Вільно володіє навичками роботи з обладнанням, приладами та комп'ютерними технологіями. Здатний самостійно аналізувати і оцінювати життєві та професійні ситуації, робити обґрунтовані висновки, виявляти і відстоювати власну позицію.

Оцінка «*добре*» - здобувач володіє достатніми знаннями основних понять і закономірностей дисципліни. Вміє застосовувати знання у типових ситуаціях, володіє такими основними операціями, як аналіз, синтез, узагальнення, порівняння, абстрагування. Робить висновки, може виправляти власні помилки. Демонструє достатні практичні вміння, але потребує незначної допомоги викладача

Оцінка «*задовільно*». Знання неповні, фрагментарні, поверхневі. Здобувач відтворює основний матеріал, але робить це недостатньо усвідомлено. Має труднощі з самостійним аналізом та формуванням висновків. Здатний розв'язувати завдання лише за зразком, без прояву ініціативи. Демонструє лише елементарні вміння

Оцінка «*незадовільно*» студент не знає значної частини програмного матеріалу. Допускає суттєві помилки у відповідях. Не вміє застосувати теоретичні знання на практиці. Не володіє основними навичками, необхідними для розв'язання практичних завдань.

16.2. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. *В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 200 балів*

16.3. Умови допуску до складання заліку.

До заліку допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час вивчення дисципліни, становить 200.

Дисципліна вважається зарахованою за умови, що студент набрав не менше ніж **126 балів**.

16.4. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового контролю

Підсумковий контроль знань - залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях.

Кількість тем практичних навчальних занять з навчальної дисципліни визначається в робочій навчальній програмі і не передбачає окремого навчального заняття для приймання заліку.

Оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), що виставляються на кожному навчальному занятті за відповідною темою та кількістю балів за виконання індивідуальних завдань студентом.

Залік здійснюється на останньому практичному занятті після завершення вивчення усіх тем дисципліни. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу (згідно переліку

питань). Поряд з цим студенти виконують практичну роботу, що додається до білета та розв'язують ситуаційні завдання, що також враховується при оцінюванні їх знань.

Максимальна кількість балів при вивченні навчальної дисципліни за поточну навчальну діяльність і виконання індивідуальних завдань, що присвоюється студентам при засвоєнні модуля (залікового кредиту) - 200 балів.

Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».

Студент отримує оцінку **«зараховано»**, якщо він виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, відвідав всі навчальні заняття – лекції, практичні, визначені тематичним планом з відповідної дисципліни (при наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював), набрав загальну кількість балів при вивченні навчальної дисципліни не меншу, ніж 120.

Студент отримує оцінку **«незараховано»**, якщо студент має невідпрацьовані пропуски навчальних занять (практичних та лекцій) і кількість балів за поточний контроль менша ніж мінімальна.

17. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

17.1. Перелік теоретичних питань до заліку

1. Соціальна фармація як наука: визначення, сутність, практичне значення.
2. Історичні етапи становлення соціальної економіки у фармації.
3. Основні принципи соціальної економіки у фармації.
4. Фармацевтичне забезпечення населення як складова соціально-економічної політики держави.
5. Моделі соціальної політики у світовій практиці та критерії їх визначення.
6. Характеристика чинної та перспективної моделей соціальної політики України.
7. Організація фармацевтичного забезпечення населення на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки.
8. Основні форми і методи організації фармацевтичного забезпечення населення у світовій практиці.
9. Сучасні тенденції та перспективи розвитку фармації в країнах світу.
10. Проблеми сучасного стану розвитку фармсектору галузі ОЗ в Україні та світі.
11. Складові системи фармацевтичного забезпечення населення України.
12. Показники ефективності системи фармацевтичного забезпечення населення.
13. Методи та прийоми аналізу щодо визначення загальних тенденцій розвитку фармацевтичної галузі.
14. Основні тенденції, що склалися на фармацевтичному ринку України.
15. Пріоритетні напрямки реформування вітчизняної та світової фармації.
16. Державне регулювання процесів створення та проведення випробувань ЛЗ для забезпечення охорони здоров'я людини. Роль фахівців фармації у розробці та впровадженні ЛЗ у виробництво.
17. Міжнародні етичні принципи біомедичних досліджень із залученням людини. Загальні принципи проведення клінічних випробувань в Україні.
18. Основні вимоги до захисту досліджуваних. Інформована згода пацієнта на участь у клінічних випробуваннях.
19. Положення про комісію з питань етики. Центральна та локальні комісії з питань етики: склад, права, обов'язки та повноваження.
20. Моніторингування дотримання етичних та морально-правових принципів проведення клінічних досліджень.
21. Реєстрація лікарських засобів як механізм допуску до використання в Україні. Порядок проведення експертизи ЛЗ, що подається на державну реєстрацію або перереєстрацію.
22. Соціальні завдання та види Державних реєстрів фармацевтичної і парафармацевтичної продукції. Внесення (вилучення) інформації про лікарський засіб до Державного реєстру.

23. Державна система збору, наукової оцінки та контролю інформації про побічні реакції ЛЗ. Загальні принципи здійснення фармакологічного нагляду.
24. Джерела отримання та методи надання інформації про побічні реакції ЛЗ, критерії оцінки частоти їх розвитку, аналіз та оцінка інформації.
25. Класифікація ЛЗ у вітчизняній і зарубіжній практиці. Поняття критеріїв, глибини класифікацій та галузей застосування.
26. Класифікаційна система АТХ: структура, використання, недоліки.
27. Система АТХ-ДДД у дослідженнях з медичної та фармацевтичної статистики.
28. Порядок розрахунку ДДД для препаратів різних фармакологічних груп, типу терапії, категорії хворих.
29. Інформаційні джерела для визначення АТХ-ДДД для різних ЛП.
30. Практичне використання системи ДДД в побудові моделей фінансового забезпечення системи охорони здоров'я на макро- та макрорівнях.
31. «Медичне страхування як соціально-економічний механізм забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню».
32. «Роль і місце систем обов'язкового та добровільного медичного страхування у сучасній охороні здоров'я та фармації».
33. «Система обов'язкового та добровільного медичного страхування. Об'єкти, суб'єкти, принципи, функції».
34. «Порівняльна характеристика основних типів моделей медичного страхування. Їх переваги та недоліки».
35. «Основні етапи розвитку медичного страхування в США».
36. «Основні етапи розвитку медичного страхування в країнах Європи».
37. «Ретроспектива становлення систем медичного страхування в країнах СНД».
38. «Сучасний стан впровадження медичного страхування в Україні. Проблеми та перспективи».
39. «Аналіз ринку добровільного медичного страхування в Україні».
40. «Досвід формування законодавчої бази з впровадження та функціонування медичного страхування в Україні».
41. «Реформування системи охорони здоров'я та впровадження пілотних проектів, як механізм формування основи для впровадження ОМС в Україні».
42. «Державний, регіональний та локальний формуляри: досвід впровадження в Україні».
43. «Формулярна система в країнах Європи та СНД: ретроспектива, сьогодення, перспектива».
- Облік, статистична звітність та контроль за цільовим використанням гуманітарної допомоги.
44. Соціальні та організаційно-правові засади надання Україною гуманітарної допомоги іншим державам.
45. Соціальне партнерство як механізм реалізації соціально-економічних прав та інтересів працівників, роботодавців і виконавчої влади.
46. Нормативно-правове регулювання щодо дотримання професійних прав та забезпечення пільг для фармацевтичних працівників.
47. Державні соціальні гарантії у сфері доходів населення. Критерії встановлення розміру посадових окладів адміністративно-управлінського і фармацевтичного персоналу аптечних закладів.
48. Порядок нарахування різних видів виплат: заробітної плати основної, за роботу у святкові дні, за понаднормову працю, сумісництво, керівництво виробничою практикою, відпускних, допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.
49. Порядок нарахування, утримання та сплати єдиного соціального внеску фізичними та юридичними особами.
50. Оподаткування доходів населення. Особливості застосування податкової соціальної пільги відносно окремих видів доходів.
51. Морально-етичні проблеми у фармацевтичному забезпеченні населення лікарськими засобами. Вимоги до професійної діяльності фармацевтичного працівника.

52. Поняття етики у фармацевтичній діяльності. Принципи фармацевтичної етики.
53. Сфери діяльності та система взаємовідносин у практичній роботі фармацевтичного працівника. Відмінні риси фармацевтичної діяльності на сучасному етапі розвитку фармацевтичної галузі.
54. Міжнародний досвід розробки та впровадження етичних кодексів фармацевтичних працівників. Загальні принципи етичних кодексів фармацевтів.
55. Принципи побудови етичних кодексів в міжнародній практиці.
56. Етичний кодекс фармацевтичних працівників України: законодавча база, структурні розділи Кодексу.
57. Механізм дії (саморегуляції) Етичного кодексу фармацевтичних працівників. Основні принципи функціонування Комітету з етики.
58. Сфера дії Етичного кодексу фармацевтичних працівників та відповідальність за порушення.
59. Наукова інформація: теорія та практика. Система науково-медичної інформації. Система фармацевтичної інформації (ФІ): державний, регіональний та організаційний рівні.
60. Належна практика закупівель (GPPP). Значення дотримання стандарту GPPP при організації закупівель ЛЗ за бюджетні кошти.

18. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ БАЛІВ ДЕННА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок								Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання				
			5	4	3	2	5	4	3	2	
Залік 90/3.0		12	16	14	10	0	8	7	6	-	126

**не оцінюється 1, 6, 8 заняття*

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5» на кількість тем у модулі дорівнює **200 балам** ($200=12 \cdot 16 + 8 \text{ (ICPC)}$).

Мінімальна кількість балів, з якою студент допускається до складання підсумкового контролю модуля – **126 бали** ($126=12 \cdot 10 + 6 \text{ (ICPC)}$).

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але складає не більше 10 балів. Таким чином:

Оцінка «5» конвертується в 8 балів;

«4» – у 7 балів;

«3» – в 6 бали.

Оцінювання індивідуальної роботи студента: кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але складає не більше 10 балів:

участь у наукових конференціях (8 балів)

виступи на науковому студентському гуртку (8 балів).

публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичних наукових виданнях (журнали, збірники наукових праць) (7 балів)

виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, наочне приладдя, схеми практичних занять) (6 бали)

ЗАОЧНА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Номер модуля кін-ть навчальних год. кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість оцінюваних практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок								Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання як виду СРС				
			5	4	3	2	5	4	3	2	
Залік 90/3,0	1	5	38	30	25	0	10	8	7	-	132

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5» на кількість тем у модулі дорівнює **200 балам** ($200=5 \cdot 38 + 100 \text{ (ICPC)}$).

Мінімальна кількість балів, з якою студент допускається до складання підсумкового контролю модуля – **132 бали** ($132=5 \cdot 25 + 7 \text{ (ICPC)}$).

Оцінювання індивідуальної роботи студента: кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але складає не більше 10 балів:

участь у наукових конференціях (10 балів)

виступи на науковому студентському гуртку (10 балів).

публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичних наукових виданнях (журнали, збірники наукових праць) (8 балів)

виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, наочне приладдя, схеми практичних занять) (7 балів)

Таким чином:

Оцінка «5» конвертується в 10 балів;

«4» – в 8 балів;

«3» – в 7 балів;

Визначення кількості балів, яку студент набрав з дисципліни

Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як сума балів з усіх оцінюваних занять дисципліни.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

За рішенням Вченої ради університету до кількості балів, яку студент набрав із дисципліни, можуть додаватися заохочувальні бали (не більше 12 балів) за призове місце на міжнародних олімпіадах та II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, але у жодному разі загальна сума балів за дисципліну не може перевищити 200 балів.

«Зараховано» вноситься до «Заліково-екзаменаційних відомостей» (Форма № Н-5.03-3), «Індивідуального навчального плану студента», «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів» та «Залікової книжки».

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1 ОСНОВНА (БАЗОВА)

1. Соціальна фармація : підручник для здобувачів вищої освіти / А. А. Котвіцька, А. В. Волкова, І. В. Кубарєва, А. В. Черкашина, Ю. В. Корж, Л. В. Терещенко, І. О. Сурікова ; за ред. А. А. Котвіцької. – Харків : НФаУ , 2021. – 264 с.
2. Організація та економіка фармації. Ч 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення : нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова та ін.; за ред. А.С. Немченко. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2015. – 360 с. – (Національний підручник).
3. Основи права та законодавства у фармації : нац. підруч. для студентів вищ. навч. закл. / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарєва, О. О. Суріков, ін.; за ред. А. А. Котвіцької. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. – 528 с. – (Національний підручник).
4. Соціальна фармація: робочий зошит до аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти / А.А. Котвіцька, А.В. Волкова, І.В. Кубарєва та ін.– Х. : НФаУ, 2021. – 68 с.

19.2 ДОПОМІЖНА

1. Городецька І.Я. Аналіз практик корпоративної соціальної відповідальності вітчизняних виробничих фармацевтичних підприємств. І.Я.Городецька, О.Р.Левицька, Н.М.Ткаченко. Annals of Mechnikov Institute. 2023.N1.P.68-74. URL: <http://journals.urau.ua/ami/article/view/274249/270380>
2. Городецька І.Я., Чухрай І.Л. Стан організації відпуску ліків з аптеки: погляд фармацевтичних фахівців. Фармацевтичний часопис. 2021. № 3. С.50-56. URL: <https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/pharm-chas/article/view/12433/11685>

3. Громовик Б.П., Горілик А.В. Неперервна фармацевтична освіта в Україні: науково-методичні аспекти управлінсько-економічної підготовки: монографія. Львів: Растр. 7, 2012.166 с.
4. Організація та економіка фармації. Ч. 2. Системи обліку в фармації : нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, О. П. Гудзенко та ін.; за ред. А. С. Немченко. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. – 416 с. – (Національний підручник)
5. Громовик Б.П., Панькевич О.Б. Термінологічне навантаження саморегулювання фармацевтичної галузі. Фармаком.2016.№3.С.100-106.
6. Громовик Б.П., Панькевич О.Б., Білушак Г.І. Саморегулювання фармацевтичної діяльності в Україні: опінія провізорів і фармацевтів. Фармацевтичний журнал, 2020, Т. 75, № 5.С.15-18. URL: <https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1059/987>
7. Громовик Б.П., Прокіп С.Є. Інформаційне супроводження процесу фармакотерапії у паліативній та хоспісній медицині : монографія. Львів: Ліга-Прес, 2015. 96 с.
8. Громовик Б.П., Унгурия Л. М. Фармацевтична логістика: фокус на допомозі пацієнту : монографія. Львів: РАСТР-7, 2013. 212 с.
9. Лебедь С.О. Історичні аспекти та сучасний стан фальсифікації лікарських засобів в Україні та світі: монографія; за науковою редакцією професора Б.П. Громовика. Рівне: Волин.обереги, 2018. 320 с.
10. Левицька О.Є., Левицька О.Р., Громовик Б.П., Парамош О.В. Фармацевтична допомога в геріатрії: прикладні аспекти: монографія. Львів: Растр-7. 2014. 154 с.
11. Міжнародний стандарт. Соціальна відповідальність. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0015697-07#Text>.
12. Соціальна фармація як складова системи фармацевтичного забезпечення населення та міждисциплінарна наука / А. А. Котвіцька та ін. Соціальна фармація в Україні: стан, проблеми та перспективи: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. за участю міжнар. спеціалістів, м. Харків, 3 квіт. 2013 р. Харків : НФаУ, 2013. С. 14-28. URL:<http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/9941>.
13. Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи: матер. VIII Міжнар. наук.-практ.ІІІ Міжнар. наук.-практ.дистанційної конференції (27 кв. 2023 р., м. Харків) / ред. кол.: А.А.Котвіцька та ін. – Х.: НФаУ,2023. 508 с. URL: https://socpharm.nuph.edu.ua/wpcontent/blogs.dir/10/files/2023/05/sotsialnafarmatsiia_materialy-2023.pdf
14. Сучасні аспекти фармацевтичної практики в Україні: колективна монографія / Б.П.Громовик, А.В. Горілик, І.Я. Городецька [та ін.]; за наук. ред. Б.П. Громовика. Львів: Ліга-Прес, 2014.386 с.16
15. Унгурия Л.М., Громовик Б.П. Фармацевтична практика: логістичні, інформаційні, нейроекономічні та соціальні аспекти: монографія. Львів: Простір-М.2016.155 с.
16. Шаповал Н.М. Соціальна відповідальність бізнесу в структурі управління економікою: монографія; ДВНЗ «Нац. гірн.ун-т». Д.: Держ. ВНЗ «НГУ», 2011. 356 с.
17. Ткаченко Н.О. Соціальна відповідальність у професійній діяльності фармацевтичних працівників; за наук. ред. проф. Б.П.Громовика. Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2018. 217 с.
18. ДСТУ ISO 26000:2019 (ISO 26000:2010, IDT) Настанови щодо соціальної відповідальності URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=91617

19.3 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://eosvita.bsmu.edu.ua/>
2. <https://www.dec.gov.ua/materials/chinnij-vipusk-derzhavnogo-formulyara-likarskih-zasobiv/?role=ua> - Державний формуляр лікарських засобів
3. <https://compendium.com.ua/uk/> - Довідник лікарських препаратів Compendium
4. Нормативно-директивні документи МОЗ України. URL: <http://mozdocs.kiev.ua/>.

5. Державний реєстр лікарських засобів України.
URL:<http://www.drlz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument>.
6. Щотижневик «Аптека». URL: <https://www.apteka.ua/>.
7. Пошукова база ліків. URL: <https://tabletki.ua/uk/>.
8. Пошукова база ліків. URL: <http://likicontrol.com.ua/>.
9. Пошукова база Medline. URL: National Library of Medicine <https://www.nlm.nih.gov/bsd/medline.html>.
10. Пошукова база Medscape. URL: Medscape <https://www.medscape.com/pharmacists>.
11. Пошукова база Cochrane Library. URL: Cochrane Library <https://www.cochrane.org/>.

20. УКЛАДАЧ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Басараба Р.Ю. - доц.закладу вищої освіти кафедри фармації, к.фарм.н.